

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5312

Issued Every Dry Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov)	5.00
For Three Months—(Za tri meseca)	3.50

For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemskie države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov)	6.00
For Three Months—(Za tri meseca)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZAPADNOEVROPSKI PAKT

3. BRITANSKI IMPERIJ

Verge Marie sauve la France!—Devica Marija reši Francijo! Tako je začel zadnjo svetovno vojno francoski ministerski predsednik Deladier, ko je šel v Pariz v cerkev Notre Dame, a v liniji Maginot so vojaki in oficirji čakali na nemški napad. Ko pa je pred dobrim stoletjem vodil Napoleon svoje zmagovite armade po Evropi, je bil menda on edini veliki vojskovodja, ki ni nikoli dejal, da je Bog na strani tistih, ki imajo dobre kanone. Kaj se je zgodilo s francosko armado in obrambno črto, je znana stvar.

Ko je prevzel vajeti britanskega imperija v roke Winston Churchill, je dejal angleškemu predstavnemu v ljudstvu: "Kaj vam nudim? Solze, trpljenje, pomanjanje, smrt, razdejanje—toda nudim vam borbo za svobodo, brez katere ni našega življenja, nudim vam zmago za vsako ceno, zmago, brez katere ni naše svobode." Churchillu so enodušno sledili vsi Britanci, naj bivajo kjerkoli na zemeljski obli in bili z njim v poniranju in vstajenju, v življenju in smrti istih misli, pa naj so se imenovali Montgomery ali Alexander, ali karkoli; v Franciji pa smo za Daladierjem imeli različne Petaine, Lavale in podobne. Zgodovina britanskih uspehov je znan.

Zdi se, da so zlasti evropski državniki in odgovorni politiki dvakrat v novejšem času zavedli svoj narod in državo, ko so se pomerili v Britanici, zavedli pa radi tega, ker niso poznali britanskega političnega genija, niso poznali, kaj je vsebina lahko izgovorjene, a ne doživete rečenice kot je n. pr. "Moja hiša je moj grad," ali pa "Right or wrong, Britain is my country," katero je vsak Britanec nosil v srcu in v glavi in da so tako in podobna pravila plod stoletja, toda njegovega, ne pa kakega tujega življenja, katerega bi on posnemal. Usodna napaka Napoleona je bila, da ni poznal Britancev in da jih je podcenjeval. Usodna napaka nemškega cesarja Viljema in sploh Nemcov v prvi svetovni vojni je bila ista. Usodna napaka Hitlerja je bila, da je posnemal svoje politično omejene prednike in hotel zrušiti angleški imperij z orožjem. Usodna napaka italijanskega diktatorja, sicer izobraženega, bistrega Mussolinija pa je bila, da se ni nič naučil iz zgodovine ali pa je hotel znati čitati, da se je s svojo bojno revščino spustil v borbo z Britanci, propadel in zgubil komaj začeti italijanski imperij, katerega bi mogel ne samo rešiti, ampak notranje učvrstiti, da je sledil korakom tradicionalne italijanske orientacije k Britancem. Sploh je v Evropi sele po zadnji svetovni vojni človek začel globlje spoznavati anglosaksono raso, vsaj v teoriji. Sicer pozno, toda morda velja tudi tu, da bolje pozneje, kakor nikdar.

Brez dvoma bo igrala v zapadnoevropskem paktu prvo vijolino Britanija in to v materialnem ter tudi duhovnem oziru, če bi prišlo do soyjetskega napada na to ozemlje.

Zdi se, da je zelo razširjeno mišlenje, kakor da bi šlo za neko Pirovo zmago v zadnji svetovni vojni, na strani Britanije, ko naj bi London moral priznati: še nekaj takih zmag in Velika Britanija je propadla, je konec. Vendar temu ni tako. Prepovršno se je tudi med zadnjo vojno gledalo na ta imperij kot nek mozaik zasluženih kolonij, kjer kolonialni narodi komaj čakajo trenotka, da se uprejo, osvobodijo in naženejo Angleje odkoder so prišli, ker da drugih medsebojnih vezi itak ni. Prerado se kaže zlasti na rešitev ustavnega vprašanja Indije, ki naj bi se kratko malo odcepila od Anglijе in pretrgala skoro vsako vez z njo. Če pa stvarno gledamo na položaj, je ta povsem drugačen. Stvarnost ne more zabresti. Presojanje moči britiske krone v stvarnosti je samo znak zrelosti presojanja položaja in ta nam danes kot jutri brezpogojno veleva, da ugotovimo in podčrtamo naslednja dejstva: Velika Britanija z vsem svojim imperijalnim ozemljem je v svoji moči ostala bistveno neoslabilena, v svetovnem pomenu pa manj pomembna, ker je naša Amerika postala premočna. Če so se delno razrahljale vezi prekomorskega posestva, je to slučaj v glavnem le glede Burme, obe Indiji pa sta postali angleški dominijon, ki se noče in tudi ne bo otresel vseh stikov, ker bi mu to ne bilo v gospodarsko korist. Stoletja trajajoče prepletanje medsebojnih trgovskih in gospodarskih kupčevanj in izmenjavajih blaga ni mogoče uničiti s potezo peresa, niti ni v interesu nobene stranke pogodenice. Vrh tega ni izgubiti izmed oči, da je v Indiji

cela procesija knezov in velikih knezov z bogatimi državami, ki se senčijo pod prostovoljnem, a vendar svetovnim angleškim protektoratom. Če je gospodarska plat v življenju narodov morda najvažnejša, in ta se izraža v izmenjavi blaga, potem je ta izmenjava daleko lažja in obdarjena z velikim dobičkom v sklopu velikega imperija kot je britanski, kot pa će naj bi posamezne državice ali države morale opravljati vse z lastno sposobnostjo in na lastno roko. Sistem preferenčnih carin, razne klavzule največjih ugodnosti so prvorednega pomena, in to za tiste, ki jih uživajo, pa naj bo to Daljni vzhod ali Južna Afrika, ali Kanada ali kjerkoli. Da je temu tako, se je pokazalo v zadnji svetovni vojni, ko je ta sklop držal skupaj kot da je njegova podlaga cementirana in kot da ne gre za zvezo, ki bi bila skovana kot bi jo narekoli le slučajni in priložnostni interesi. Na evropskih bojiščih, in to brez kakršnihkoli uporov, je mrgole raznopoltnega vojaštva britanskega imperija ter si videl n. pr. v Italiji kakor v Trstu Indijce, črnce ter belopoltne vojake samo enega značaja, to je skupnega državljanja imperija britanske krone. Isti pojav na bojiščih v Franciji, Afriki, na kopnem, v zraku in na morju, kjerkoli in v kateremkoli kotičku zemeljske oble.

Zdi se tudi, da se prepogosto rabi beseda kolonija, ko se govori o britanskem imperiju. To je usodna zmota. Britanski imperij je sestavljen iz samostojnih držav—Commonwealth of Nations, kot so Kanada, Južna Afrika, obe Indiji, Cejlon, Avstralija in Nova Zelandija, ki tvorijo jedro tega imperija, in kar je prežeto le z enim skupnim interesom—skupne sreče in blagostanja. Naj se ne pozabi, da gre za popolnoma samostojne države, ki so eno leto osorej že predlagale, da naj se njihovi zastopniki pri britanski kroni ne imenujejo več "visoki komisari," ampak enostavno ambasadorji, kar je pa zgolj le formalnega značaja. Končno ne izgubljajmo izpred oči, kar je nedavno podčrtal Winston Churchill, da gre v Kanadi, Južni Afriki, Avstraliji, Novi Zelandiji končno za tam naseljene Angleže, ki ostanejo Angleži, le da so razkropljeni po svetu, toda povsod z notranjo zavestjo, da "right or wrong, Britain is my country," in da, kar svet prepogosto tudi pozabljajo, zunanje politični pogledi tega skupnega telesa ostanejo vedno eni in isti, medsebojno podprt, pa naj bo na vladu labor, konservativec ali liberal, in da opozicija njegovega veličanstva kralja podpira vlado istega zaupanja, pojavi, ki se ne vidi v vladah, razen kjer jim daje pečat anglosaksonska rasa.

Tudi britanska zgodovina je pisana s krvjo, in to na prestolih. Če so se v drugih državah pojavile revolucije, so bile to revolucije ljudstva; v Britaniji pa revolucije, če naj jih tako imenujemo, od zgoraj, ki niso odjeknile nikdar navzdol, ker to ni bilo potrebno. Slo je za vladarje, ki so si lastili več kot jim je narod dal. Zato je vsa britanska zgodovina in življenje Britancev bistveno razvojnega značaja, toda na globoko in na široko ter radi tega Britanci v pogledu trdne državljenke vzgoje, patrijotizma in zavesti skupne usode nima para v kaki drugi državi razvzen v Ameriki ter je vsak Britanec kjerkoli se nahaja v opasnosti, v bistvu admirál Nelson na poveljniškem mostičku bojne ladje v bitki pri Trafalgarju, kjer je uničil Napoleonove brodovje, a je izdal samo eno dnevno povelje, v samo enem stavku, namreč: "VSAK ANGLEŽ NA SVODJEM MESTU BO STORIL SVOJO DOLŽNOST," in jo je storil, jo storil in jo bo storil, pa naj ga vladu oziroma stoji na čelu njegove uprave laborist, konservativec ali liberal, in pod temi vidiki je dati odgovor na vprašanje, koliko je vredna moč britanske obrambne sile, če bi jo napadli ruski Sovjeti. Zopet pa velja isto, kar je dejal Churchill v začetku zadnje svetovne vojne, da će bi se posrečilo Hitlerju zasesti britansko otočje, se bo britanska svoboda bojevala iz drugih središč, naj si bo to Kanada, ali Južna Afrika ali katerekoli druga točka, do zmage in svobode, brez katere za Britanca ni življenja.

L. C.

LOV ZA AMERIŠKIMI PAKETI

V "Ljudski pravici" z dne 3. decembra je bil priobčen članek "Ali ste res v stiski, da je treba prosliti za pakete?" Kot vodja delegacije Osvobodilne fronte, ki se je mudila v Zedinjenih državah med našimi izseljenimi polne tri mesece, čutim dolžnost, da ta članek izpopolnim, kolikor je še pomanjkljiv.

Članek obravnava eno zelo žalostnih razvod mnogih naših ljudi, to je razvado, s katero množično nadlegujejo naše rojake v Ameriki za pakete. Ta razvada se je tako grdo razpasla med Slovenci v domovini, da dobiva tamkaj, med našimi rojaki, že značaj ostudnega beračenja in izsiljevanja. Naša delegacija je v raznih slovenskih naselbinah prebrala množico pisem iz Slovenije, nad katerimi se je upravičeno zgražala. Vsa ta pisma opisujejo naše resnične in izmišljene težave na tak pretiran način, da je podoba naše domovine skozi ta pisma izpačena, ne resnična in potvorenja.

Ta pisma prihajajo tjakaj večinoma iz našega podeželja. Mnogo teh pisem je napisanih od naših bogatih kmetov. Ta pisma so si med seboj tako podobna, kakor da bi obstajala v Sloveniji nekje centrala, ki taka pisma narekuje. Začenjajo se na splošno takole, na primer: "Dragi brat! Spet ti sporočam, da bi vse moja družina poginila, če ne bi bilo tvojih paketov. Lačni smo in nagi. Oblast vedno bolj pritiska. Vzeli so mi dva prašiča in zdaj zahtevajo masti še iz lonca. Za vse to nič ne plačajo. Za davke sem si moral izposoditi. Letina je bila tako slaba, da ne morem dati otrokom kruha, kar pa sem žita pridelal, sem ga moral do zadnjega zrnja oddati..."

Iz naslova tega pisca sem se tu v domovini prepričal, da je ta pisec trden kmet z 10 hektarom orne zemlje, da ima v hlevu dve kravi, dva vola in dva konja, da redi šest prašičev, da mu kokodaka okoli hleva cel bata-

ljon kokoši in rac, da so vsi otroci dobro preskrbljeni in uganja z ameriškimi paketi črno borzo. Njegov brat v Ameriki je star 63 let in še vedno gara v tovarni. S solzami v očeh mi je bral pismo svojega "nesrečnega" brata v domovini in nas je prosil, naj mu vendar kako pomagamo. In takih pisem gre iz Slovenije vsak dan na stotine.

Na vseh sestankih, ki smo jih imeli z našimi izseljenimi, je bila vedno ista pesem in vedno smo morali odgovarjati na tak vprašanje: "Vi ste nam toliko lepega povedali o novi Jugoslaviji, glejte, nam pa pišejo bratje, sestre in očetje povsem drugače, da stradajo, da so nagi in da jim oblast vse sproti pobere!"

Nato so nam kazali vsa ta pisma, ki so z malimi izjemami vsa tako napisana, kot sem primer zgoraj navedel. Mnogim našim izseljenim smo obljubili, da se bomo na mestu prepričali, če je tam in tam res tako hudo. In skoraj v vseh primerih smo se prepričali, da so ta pisma zlagana ali vsaj zlобno pretirana. Tako na primer me je neki slovenski ruder v Johnstownu prosil, da bi šel pogledat k njegovemu očetu v Loški potok, kaj je z njim, in mi je dejal:

"Spomladi sem mu poslal usnja, podplatov, žebljev, drete in vse, kár je treba—za 11 parov čevljev. Mi minilo tega tri meseca, pa me spet prosi v pismu, naj mu za božjo voljo spet pošljem kaj usnja, ker da so vši bosi. Pojdij tjakaj in mu povej, da tudi v Ameriki dolari ne ležijo na tleh in da se prekleti mučim v jami, da jih zaslužim za sproti!"

Lahko si mislim, da je ta njen oče teh 11 parov čevljev prodal za visok denar in da mu je postal sin v Ameriki molzna kravica za ogromne dobičke.

Večina ameriških paketov gre na kmete. Naši rojaki žrtvujejo za te pakete ogromne vsote. Spoznali smo se s familijami, ki pošljajo redno vsak teden po en paket svojim sorodnikom. Mnogi naši rojaki so odpremili v obdobju od 1945 pa do danes do 200 pa tudi več paketov. Vsi ti rojaki v Ameriki so vedno pripravljeni pomagati. Mnogi imajo le-tukaj sorodnike, ki so v resnicu potrebeni njihove pomoči, zlasti če so to družine z otroki. Toda mnogo, mnogo paketov pride v nepravilne roke, to se pravi v roke takih, ki svoje sorodnike v Ameriki samo izkoriscajo. Najbolj značilno pa je to, da naši rojaki v Ameriki sami takole pravijo:

"Res se nam čudno zdi, ko pišej, kako da stradajo—toda za moko nas malokdo prosi, pač pa zahtevajo od nas stvari, ki si jih sami ne privoščimo in sicer dežne plašče, nogavice nejlon, foto-aparate, lovske puške, svinčne srajce, nejlon kombinaze, krzne plašče, bicikle za otroke, kino-kamere in še mnogo drugih podobnih v dragih stvari." Brat nekega pokojnega ljubljanskega učitelja nam je tožil:

"Vdova ima pokojino in ima dve odrasli hčerk. Ti dve hčerki ne prestano nadlegujejo. Rad jim pomagam, kajti človek je v stiski tedaj, kadar ga tare la-kota. Toda ti dve me še nista nikoli prosili za kakšno hrano, ne, ampak vedno za drage svile-ne obleke, nogavice in krzno. To so tako drage stvari, da sem jaz, ki sem v Ameriki že 40 let, za take stvari še iz pisem iz domovine prvikrat slišal."

V ameriških slovenskih listih dobiti v vsaki številki povpraševanje po svojih. Mnogi naši ljudje se niso 30, 40 let zmenili in zdražljivo je že zgrajenih, med seboj so si različne, vse pa so na oku prijetne. Funkcionalno je pri njih upoštevano vse, kar potrebuje sodobni delovni človek: kuhi-nja, dve sobi, kabinet, predsoba, kopališča in ostale pritikline. O ekonomičnosti hišic se strokovnjaki, ki grade Novo Gorico, po-

bila

vedno tako plemenitega značaja . . ."

Tudi na nekaj takih tet smo naleteli in ena nam je pokazala takо pismo in nas je prosila:

"Poiščite na tega mojega sladkega nečaka. Trideset let se me ni spomnil, zdaj pa sem naenkrat njegova najbolj ljubljena teteta. Kar povejte mu, naj me še tri deset let pusti na miru!"

Mnogi naši rojaki prejemajo pisma iz domovine od oseb, ki jih sploh ne poznajo. Da, tudi takо pisma smo videli, ki jih je pisala otroška roka. Seveda je takо pismo narekovala izprijetna mamica in tako pismo začenja približno takole:

"Spoštovana gospa ta in ta! Vem, da ste dobrega srca in za to vam pišem to pismo. Uboga sirotka sem, moj očka je bil partizan in je padel v borbi, mama pa je bolna. Bliza se Božič in lepo, lepo prosim, če bi mi priješel angelček kaj lepega prinesel. Nimam čeveljkov, oblekja je že strgana . . ."

Pred nekaj tedni se je mudil v Ljubljani na obisku Jas. Taylor iz Kansas City. Med vojno je bil ameriški rezervni major in kot tak komandant nekega taborskega jugoslovanskih beguncov v južni Italiji. Mož izredno doberga srca je našim ljudem na vse načine pomagal, po osvoboditvi pa je iz svojih sredstev poslal v Jugoslavijo svojim jugoslovanskim prijateljem čez 400 paketov. Ta človek mi je pravil, da dobiva vsak dan sam iz Slovenije

TRD KRUH BARKOVLJANSKIH RIBIČEV

Od zgodnjega jutra pa pozno v noč lahko najdeš barkovljanske ribiče ob ribarnici, tam kjer se konča tramvajska proga, ki pelje iz Trsta v Barkovlje—slovensko tržaško predmestje. Za ribarnico je mal barkovljanski portič, kakor pravijo domačini, kjer so vsidrane ribične ladlige. Med njimi se tu pa tam gospoško pozibava kakšna luksuzna športna jadrnica. Drugače je portič pol ribiških čolnov in manjših bark, na katerih—ali pa na obali pri ribarnici—preživijo barkovljanski ribiči večino svojega življenja. Že stoletja prevzemajo tu sin od očeta obrt in z obrto prevzame tudi čoln ali barko.

Barkovljanski ribiči nimajo modernih ribiških ladij za visoki lov, niti večjih in močnejših motornih bark. Njihove ladje so skromne, le nekaj jih ima motorje. V skupinah po trije, štirje ali pa tudi več odvijajo ob ugodnem vremenu ven široki tržaški zaliv. Kakor nikjer drugod v slovenskih krajih pod tujim suženjstvom, tudi v Barkovljah za Slovence ni bogatejš obložene mize. Pri takih mizah sedijo drugi. Za zavedne Slovence je odmerjen najbolj črn kruh in najtrše delo.

Barkovljanski ribiči nimajo niti naprav za nočni lov z lučmi. Ponoči gredo na morje le ob luninem svitu in kadar je morje mirno. Ni redek dan, da ga preseže samo na obali, kadar piha s Krass burja in je morje razburkano. Za njihove ladje je to prenevorno. Če je burja s Krass posebno močna, po navadi je to v jesenskih dneh, se lahko zgodi, da ribič, ki bi bil na odprttem morju, sploh ne doseže več obale. S čolnom na vlesia ne more kljubovati močnemu vetru, za to mora biti že motorni čoln.

Ob takih dneh se zberejo ribiči v zatišju za ribarnico, kamor se toplo sonce še najbolj upira. Izvlečeno mreže in jih krapajo, ali pa čistijo in urejujejo svoje čolne ter zakajo; da se bo morje zopet umirilo. Takrat tudi najbolj teče razgovor med ribiči. Le bolj redko nanese beseda na kakšno domače "primorske zdrave," če prav je motiv za to veseloigro posnet po barkovljanskih ribičih, ki so znani po svojem živahnem temperamenetu. Časi so pač pretrdi.

Skrb za vsakdanji kruh zaseči vse drugo. Barva za pleskanje čolnov je draga, še dražje so mreže. Od 60,000 lir pa tjo do 200,000 lir stanejo mreže, ki jih uporabljajo barkovljanski ribiči. In če ribič preračuna, da zasluži na leto sto, dvesto ali tristo tisoč lir, potem si je treba denar za ribičke potrebe odtrgati od ust. Saj ni redek dan, da ne zaslužijo niti za tobak, domača čaka družina, potrebno je stotovari za dom in za ribarjenje.

Kakor je mnogo dni, da je lov skop, tako so redki dnevi, da ribiči nalovijo kaj več. Tiste dni pa dočaka ribiče navadno drugo presenečenje. Vsako jutro na vse zgodaj je v tržaški ribarnici namreč dražba nalovljenih rib. Kadar je lov obilen, je ponudba ribičev velika in cene padajo. Celo do deset lir za kilogram lahko pada cene. Tisti, ki imajo boljše barke in lovijo v skupinah, še zashutijo. Barkovljanski ribiči s svojimi čolni pa tudi ob takih srečnih dneh ne odrežejo posebno.

Ribiči ne smejo nalovljenih rib prodajati direktno potrošnikom. To zakon strogo prepoveduje. Vse ribe morajo prodati ribnjim prekupčevalcem. Nekaj tržaških tvrdk kot Naccari, Tizzozzo in še nekatere, je skoraj monopoliziralo prekupčevanje z ribami. Približno tretjino cene, ki plača potrošnik, gre prekup-

ali pa zunaj na morju. Čeprav jim v vetrui in mrazu zmrzujejo mreže pod rokami, so prisiljeni iskati si svoj trdo prisluženi kruh.

M.R.
(Ponatis iz "Ljudske pravice")

V PRIMORJU IN ISTRI BODO ZGRADILI 320 STANOVAJNSKIH HIŠ

Do konca leta bodo v Primorju in Istri, v krajih, ki so bili po osvoboditvi priključeni Jugoslaviji, dogradili okrog 320 stanovanjskih hiš.

Doslej so zgradili že 150 hiš, na drugih stavbiščih pa končujejo dela. Računajo, da bodo v Istri letos dogradili 236 hiš.

Upoštevati je treba, da gradbeni podjetja v novih osvobojenih krajih gradijo predvsem industrijska in komunalna poslopja. Stanovanjske hiše zidajo v večjem obsegu in Reki, v Pulju in Novi Gorici. V Novi Gorici bodo kmalu dogradili štiri velike stanovanjske bloke. Razen tega gradijo še pet blokov stanovanjskih hiš. Čaka jih še mnogo dela. Med vojno je bilo na Primorskem poškodovanih ali popoloma razdeljanih nad 5,000 stanovanjskih hiš.

Društveni koledar

JANUARJA — 1951

5. januarja, petek — Ples društva Cleveland št. 126 SNPJ v SND
6. januarja, sobota — Veselica društva Napredne Slovenke št. 137 SNPJ v SND
12. januarja, petek — Veselica Les Gudy kluba v SND
13. januarja, sobota — Veselica Glasbene Matice v SND
14. januarja, nedelja — Proslava 5-letnice Hrvatskega radio kluba v SND
19. januarja, petek — Ples društva sv. Vida št. 25 KSKJ v SND
20. januarja, sobota — Ples društva Glas clevelandskih delavcev št. 9 SDZ v SND
21. januarja, nedelja — Veselica društva Vipavski raj št. 312 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

26. jan., petek — Ples Gay Knights kluba v SND
27. januarja, sobota — Ples društva Ložka dolina v SND
28. januarja, nedelja — Opera "La Traviata" Glasbene Matice v SND
FEBRUARJA

2. februarja, petek — Ples Častne straže SDZ v SND
3. februarja, sobota — Ples društva France Prešeren št. 17 SDZ v SND
4. februarja, nedelja — Domača zavaba Belokranjskega kluba v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., dvorana št. 1.
4. februarja, nedelja — Prireditve Gospodinskega odseka AJC na Recher Ave.
10. februarja, sobota — Valentino veselica zborni Triglav v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
17. februarja, sobota — Veseli-

ca društva St. Clair Grove št. 98 WC v SND

24. februarja, sobota — Veselica Clevelandske federacije SNPJ v SND

MARCA

3. marca, sobota — Veselica društva Clairwoods št. 40 SDZ v SND

10. marca, sobota — Veselica društva Clevelandski Slovenec št. 14 SDZ v SND

17. marca, sobota — Veselica krožka št. 2 Prog. Slov. v SND

24. marca, sobota — Veselica Slov. nar. čitalnice v SND

25. marca, nedelja (Velikanoč) — Ples društva Spartans št. 576 SNPJ v SND

30. marca, petek — Ples Johnny Pecon in Lou Trebar v SND

31. marca, sobota — Veselica društva Danica št. 11 SDZ v SND

APRILA

1. aprila, nedelja — Prireditve Kluba društva AJC na Recher Ave.

6. aprila, petek — Ples Wagon klubu v SND

7. aprila, sobota — Proslava 25-letnice društva sv. Cecilije št. 37 SDZ v SND

8. aprila, nedelja — Koncert Glasbene Matice v SND

13. aprila, petek — Ples kegljačev cerkve sv. Pavla v SND

15. aprila, nedelja — Koncert zborna Abraševič v SND

20. aprila, sobota — Veselica društva Lipa št. 129 SNPJ

27. aprila, petek — Ples Golden Gophers klubu v SND

28. aprila, sobota — Proslava 25-letnice društva Martha Washington št. 38 SDZ v SND

MAJA

5. maja, sobota — Veselica društva sv. Ane št. 4 SDZ v SND

6. maja, nedelja — Koncert zborna društva Vipavski raj št. 312 SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

11. maja, petek — Ples Merry-makers klubu v SND

12. maja, sobota — Veselica društva sv. Katarine št. 29 ZSZ v SND

18. maja, petek — Boksarska predstava Cleveland Ambassadors v SND

19. maja, sobota — Veselica društva Državljan št. 33 SDZ v SND

26. maja, sobota — Veselica društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ v SND

JUNIJA

2. junija, sobota — Veselica društva sv. Vida št. 25 KSKJ v SND

AIRLINE INSULATION
16000 Madison Ave. - LA 1-1500

BORING MILL OPERATOR

LUCAS HORIZONTAL
Prvovrstni na orodju, jig in fixture
delo.

Najvišja plača na uro.

Dovolj nadurnega dela.

PR 1-8443

TOOLMAKERS
LATHE - SHAPER
EXTERNAL, INTERNAL
GRINDER HANDS
FORM GRINDERS

58 ur na teden

Najvišja plača na uro.

Morajo biti prvovrstni delavci.

PRIORITY TOOL

3215 E. 90th St.

VAJENCI

Ali bi radi postali izurjeni mehaniki?

Če imate mehanične sposobnosti ali tehnično treningo, se vam bo izplačalo poizvedeti o naši ponudbi za delo in dobiti vse podatke.

Visoka plača od ure.

Upoznavalni urad odprt vsaki dan.

od ponedeljka do petka

8:30 do 4. pop.

THE

CLEVELAND PNEUMATIC

TOOL COMPANY

3781 E. 77 St., od Broadway

DELO DOBIJO MOŠKI

DELO DOBIJO MOŠKI

DELO DOBIJO ZENSKE

IŠČE SE ŽENSKO

za snaženje hiše po en dan ali

na teden. Nova hiša, bližu busa.

Pokličite zjutraj ali po 5. uri zvečer. Nič pranja.

EV 1-6447

WAITRESSES

Day and Night Shift

Salary - Meal - Tips

TONY'S SUPER DINER

11702 Lorain Ave.

STENOGRAPHER

Permanent position; pleasant working

conditions, 5-day week,

\$175 per month

Please phone,

Pennsylvania Greyhound Lines

CH 1-3360

CLERK-TYPIST

No experience necessary

Start \$150 per Month

5-Day Week

Phone CH 1-3360

Pennsylvania Greyhound Lines

KLERKINJA

za plačilni oddelek

v starosti 25 do 30 let; mora zna

ti obravljati comptometer in imeti

znanje o delu v platiščem oddelku,

nanašajoč se na poročila, davke,

itd.; mora tipkati; dobra plača;

stalno; 4 dni. Priročno do Heights

in East Cleveland.

The Harshaw Chemical Co.

CE 1-6300

DO YOU WANT A GOOD JOB?

AS A

SECRETARY

STENOGRAPHER

BOOKKEEPER

COMPTOMETER OPERATOR

BILLER

TYPIST

OR

FILE CLERK

in a Good Location

At Top Salary

Experienced and Beginners

UDOVICA

POVEST IZ 18. STOLETJA

Napisal: I. E. Tomic

Poslovenil: Stefan Klavs

(Nadaljevanje)

"Nehajte, prosim vas!" mu je prekinila beseda. "Poslušajte rajše, kar vam povem . . . Vi ste mož, ki se mu odpira lepa bodočnost . . . Če nekaj morete postati viceban, referendar pri dvorni kancelariji in vas morejo povzdigniti v plemiški stan . . . A za take časti je treba velikega imetka, velikega premoženja . . . S svojim premoženjem ne boste izhajali; potrebno je, da vam žena prinese tem večjo doto . . . Kolikor ima Gita, toliko vam ne prinese ni ena plemkinja."

"Dobro, si bom premisli!" je rekel protonotar ter se pričel poslavljati. Videlo se je, da so barončne besede vplivale nanj. Posebno ono, kar je opomnil o velikih dostojarstvih, a največ pa še plemiški stan. To mu je ugajalo pri misli, da mu bo zelo potrebljeno veliko imetje.

"Premislite samo, ker vredno je, da dobro premislite, čeprav kdo drug na vašem mestu ne bi dolgo premisljal . . . Tega ne smem povedati Giti, da je ne razzali."

"Dobro, da ste mi opomnili, baronica!" je rekel protonotar, kakor bi se bil nečesa domisil. "Vi ste hoteli govoriti o stvari tako, kakor da bi že bila Gita pripravljena vzeti mene?"

"Čemu to vprašanje? Dovolj je za vas, da veste, da jaz želim te ženitve. A kar jaz, želim, temu se Gita ne upira. Med tolikimi sem vas izbrala, a vi se upirate ugrizniti v sladko jabolko, ki se vam nudi."

"Zelo sem vam hvaležen na tem odlikovanju!" se je priklopil protonotar. "Gledati hočem, da se izpolni vaša želja."

"Le glejte!" ga je bodrila baronica, "ker drugače bi se mogli kesati."

Na to sta se poslovila. Baronica ni ničesar povedala Giti o tem razgovoru. Brez dvoma bi ponosno vlogo zelo razčaralo, ker ni hujših besedi za žensko, nego kadar mora slišati: "ne mara te, ker si prestara zanj!"

Po tem razgovoru je pričela baronica razmišljati, kaj naj storiti, da bi se poroka kmalu izvršila. Naposled se je domisila, da mora poklicati na pomoč udanega zaveznika. Spomnila se je takoj vicebanu Najšiča. Bil je na glasu mešetarja, pa je s tem tudi obogatel. Ce je bilo treba napraviti oporoko, ki naj koga prezre, so klicali Najšiča; ako se je prodajalo posestvo, hiša, je bil vedno Najšič priča pogodb; če je bilo treba prisiliti koga v ženitev, vselej je moral to storiti mojster Najšič.

Baronci ni bil povšeči radi teh nelepih lastnosti, a v takih stvari, kjer treba napraviti zakon—tu potrebuje zvitih, prekanih ljudi, ki bodo znali pregovoriti obe stranki ter ju zvezati, še predno bosta razumeli.

Druži dan je odšla baronica na pot. Ker vicebana ni bilo v Zagrebu, se je odločila, da ga pošče na njegovem posestvu Belcu, ali pa jekerkoli že v Zagorju. Giti je rekla, da ima važne posle z vicebanom, ki pa morajo ostati tajni. Če nekoli se je baronica vrnila z vicebanom v Zagreb.

"Prosim vas, dragi viceban, delajte hitro in pametno, ne bo zaston!" je priporočala Gitino stvar Najšiču. "Vi ste bili protonotarjev varuh in njegovim bratom in sestram, če le koga uboga, bo vas. Omožili ste tudi protonotarjevo sestro Cecilijo z Bedekovičem . . ."

notar ter položil pismo na pisalno mizo.

"Ali je kaj novega?" je vprašal viceban, kažoč na pismo.

"Ban mi piše," je odgovoril protonotar. "Prosi me, da naj pride takoj v Varaždin. Hoče, da skupno z menoj prouči zapisnike skupščin in konferenc, ker se želi natanko poučiti v vseh javnih poslih kraljevine."

"Potrebuje te za informatorja . . . ali misliš dolgo ostati?"

"Tega še sam ne vem. Morda bo trajalo več časa, ker razvzen tega hoče, da uredimo neko važno stvar," je odgovoril protonotar.

"Secretum ofici?" (službenega tajnosti?) je vprašal viceban, videč, da protonotar ne govori dalje o tej važni zadevi.

"Ni . . . Gre za moslavaške kmete, ki se puntajo svojim grajščakom. Ban je odredil, da z ene strani pritisnejo na kmete banovci, a varaždinski vojaki z druge. Banovci so že odšli, a varaždinski polkovnik Mikašinovič noče poslušati. Pravi, da so njegovi vojaki za Pruse, ne pa za kmete, in da tem ne gre vsa stvar prav nič v mar."

"Glej, to je banska oblast!" mu je prekinil besedo viceban.

"Res je lepa," je povzel vice-

"Kaj pa pravi varaždinski general Beck?"

"Njega je pozval ban v Varaždin ter se nadeja, da ga bo slušal," je odgovoril protonotar.

"Ti pojdeš jutri takoj na pot, kakor se vidi."

"Tako jutri, da!"

"Tem boljše, da sem prišel danes k tebi," je rekel viceban, sedajoč na stol. "Prišel sem, da te opozorim na nekaj, kar se tiči tvoje osebe."

"Prosim," se je priklonil protonotar.

"Te dni sem bil v Loboru pri grofu Kegleviču," je začel viceban, gledajoč v tlak z zelo resnim obrazom. "Hočem ti povedati na kratko . . . Hoče se oženiti . . ."

"Tako? S kom?" je vprašal protonotar z ravnodušnim smehom, kakor človek, katerega stvar prav nič ne zadevuje.

"Z Gito," je odgovoril viceban in pogledal protonotarja, ki se je prenehal smerjati. "Bil je nedavno na veselicu pri njej, pa je sedaj ves očaran od njene lepotе."

"Verujem, lepa je!" je rekel protonotar zmedeno.

"Res je lepa," je povzel vice-

ban, "a meni se vse zdi, da nemi ni toliko za njeno lepoto, kolikor do njenega premoženja. Kaj misliš ti, koliko ima denarja Gita?"

"Ne vem, še nikdar nisem poizvedoval po tem," je odvrnil protonotar mirno, da si mu vest, ki mu jo je prinesel viceban, ni bila po volji.

"Ducenta milia! (Dvesto tisoč!) je izustil viceban emfatično ter vstal s stola. "Ha, ha!"

"Take zlate ribe so pri nas redke, zelo redko posejane. Ta denar bi zelo dobro prišel grofu, ker ga silno rabi, to vem jaz dobro."

Protonotar je molčal in poslušal, naj mu še dalje pove viceban.

"Grof mi je zaupljivo povedal, da upa, da mu da Gita za grofovsko krono svoje premoženje, ali morda se tudi vara!

"Rajši, nego ne!" je odgovoril protonotar. "Gita mi ugaja, to priznam . . . Ali odložimo stvar dotedaj, da se povrnem iz Varaždina. Sedaj tudi tako nimam čas, da bi urejal takšno stvar."

(Dalje prihodnjic)

MI IMAMO

takojšnje kupce za vašo hišo za eno ali dve družini, od \$10,000 do \$20,000. V Euclidu ali severno-vzhodnem delu.

Točna in poštena postluga.

Goverimo slovensko
BEACHLAND REALTY

767 E. 185 ST., IV 1-1012

V A S I C E V L J I
BODO ZGLEDALI KOT NOVI,
ako jih oddasne v popravilo zanesljivemu čevljaru, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 ST. CLAIR AVE.

F O R —

CHICAGO

and all sections
of the Midwest
OUR ADVERTISING
REPRESENTATIVES

are the
**Chicago
Advertising Co.**

139 N. CLARK ST.
CHICAGO, ILL.
DEarborn 2-3179

SEASON'S GREETINGS
TWIN ANCHORS TAVERN serves finest barbecue ribs. Challenge comparison. Extends season's greetings to all. — 1655 N. Sedgewick. Whitehall 419714.

ANDY'S WINE AND LIQUOR STORE
Finest Wines and Liquors Come and visit our lovely

B & B Lounge

Hammond Organ Music

Open Mon. thru Sat. 4 a. m.
and Sun. 5 a. m.
Extends Season's Greetings
Free & Prompt Delivery
5952-54 W. IRVING PARK
Kildare 5-1444

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Catholic Couple—
Small child desperately need 3-5 room unfurnished apartment. Southwest. Moderate rental. — DOrchester 3-3260. Apartment 105.

RESPONSIBLE EMPLOYED VET—
Wife, 3 children, desperately need 4-5 room unfurnished apartment. Any good location. Moderate rental. — HUmboldt 9-1917

BUSINESS OPPORTUNITY

GOOD BUY — Florist Shop — Elmwood Park. Good business district. Will furnish new truck and refrigerator. Modern shop. Owner must go to Arizona. — GLadstone 3-4380. Days.

HELP WANTED—Domestic

COMPETENT Woman — Housekeeper and cook for nice couple, 2 children. Private room and bath. Good salary. — Diversey 8-7467.

COMPETENT Middleaged Housekeeper. Light housework. Small family, 11 year old boy. Own nice room. Evanston. Call DAVIS 8-1772 or write to Slovene Daily Paper, 139. N. Clark St.

HELP WANTED—MALE

SWITCHMEN

\$1.53 AN HOUR

IMMEDIATE

PERMANENT WORK

VACATION AND PENSION

BENEFITS

APPLY

1900 N. Central Ave.

CHICAGO

C. M. ST. PAUL &

PACIFIC R. R.

EMPIRE COAL—8202 Broadway
OLGA POCOHONTAS
IMAMO VSAKOVSTNI PREMOŽ NAJBOLJE VRSTE
VES PREMOŽ DOBRO ODBRAN

VULcan 3-3416 Anna Fortuna, lastnica

NAZNANILO!

Našim cenjenim odjemalcem sporočamo, da bo naša lekarna z novim letom odprtia kot sledi:
od 9.30 zjutraj do 9. zvečer
ob nedeljah zapre ob 6. uri zvečer
in zaprti celi dan ob sredah.

Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost v preteklosti in želimo vsem srečno novo leto!

MANDEL DRUG

15702 WATERLOO ROAD

Navy Skyshark Attack Bomber

A new addition to the air arm of the Navy is the turbo-prop driven XA2D Skyshark attack bomber built by the Douglas Aircraft Company, Inc., of Santa Monica, Calif. It is the first post war tactical airplane to use turbine driven propellers. Sides of the cockpit are glazed with Pittsburgh Flexseal. The forward area of the cockpit is glazed with PPG Multiplate, the bullet resistant laminated glass. It is said that the new plane combines the speed of modern jet propulsion with the payload and economy of conventionally powered aircraft. It can operate from carriers as well as from advanced military airstrips.

"Lend me a hand"

JOIN the MARCH OF DIMES

THE NATIONAL FOUNDATION FOR INFANTILE PARALYSIS

Zatishnil je svoje mile oči
dne 1. januarja 1950

Eno leto je minilo,
odkar si Ti zapustil nas,
črna zemlja Te pokriva,
ran izbrisal ni še čas.

Na Tvoj grob bomo položili
svežih rožic šopek lep,
naj bo dokaz ljubezni naše,
da nam spomin je na Te svet.

Žaljuča soprona Mary
Charles in Joseph, sinova
bratje in sestre
Cleveland, O., dne 2. januarja 1951

mi najbližji . . . Bil sem tvoj varuh, pa mi bi bilo zelo ljubo, da doleti ta sreča tebe. Kaj misliš . . . Slišal sem že od včestrani, da je ženitev s twojo Gito že skoro gotova stvar? . . .

Protonotar je moral sedaj odgovoriti na tako jasno vprašanje.

"Je nekaj resnice na tem,tega ne tajim!" je pričel protonotar negotovo. "Baronica蒲dencijana mi je že rekla, da naj zapisim Gito, in po tem sodim, da je tudi Gita sporazumljena s tem."

"A ti?"

"Se nisem mogel še dosedaj odločiti," je odgovoril protonotar.

"Tako? Ti torej nočeš?" je vprašal viceban Našič ravnuščino ter prijel svojo kučno.

"Rajši, nego ne!" je odgovoril protonotar. "Gita mi ugaja, to priznam . . . Ali odložimo stvar dotedaj, da se povrnem iz Varaždina. Sedaj tudi tako niram čas, da bi urejal takšno stvar."

(Dalje prihodnjic)

"HENRY, WE'RE
GETTING A BABY!"

MAYBE OUR ARTIST exaggerated a little, but you have to admit that kids sure grow fast. Mom's no sooner finished knitting booties, and presto! Her "baby" is chasing cuties. Before you can say "Johnathan George Rabbitt," you've got a full-grown feller around . . .